

12 Ιουλίου, 1990

[Α. Ν. ΛΟΥΖΟΥ, Π., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ,
ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ,
ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΜΕΣΩ
1. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,

Εφεσεύοντες,

v.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ,

Εφεσιβλήτου,

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 832).

-
- Εκπαιδευτικοί Λειτουργοί — Μεταθέσεις — Οι περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμοι του 1969-1987 (ο Νόμος) και οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Τοποθετήσεις, Μετακινήσεις και Μεταθέσεις) Κανονισμοί του 1987 (οι Κανονισμοί) — Αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (η Επιτροπή) — Εφαρμοστέα κριτήρια.* 5
- Αναθεωρητική Έφεση — Η φύση της διαφέρει από την έφεση σε αστικές υποθέσεις λόγω της διαφοράς μεταξύ των δύο δικαιοδοσιών — Αντικείμενο της προσφυγής και της αναθεωρητικής έφεσης συνεχίζει να είναι η νομιμότητα της ίδιας πράξης ή απόφασης — Το Δικαστήριο στην αναθεωρητική έφεση προβαίνει σε πλήρη επανεξέταση της υπόθεσης.* 10
- Αναθεωρητική Δικαιοδοσία — Καθορίζεται στα Άρθρα 146 του Συντάγματος και 11(2) του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμου του 1964 (Ν. 33/64).* 15
- Διοικητική πράξη — Εκτελεστή — Μόνο εκτελεστή διοικητική πράξη υπόκειται στη δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Ποία τα κύρια στοιχεία της έννοιας της εκτελεστής πράξης.* 20
- Διοικητική πράξη — Εκτελεστή — Απώλεια εκτελεστότητας — Δεν οδηγεί σε κατάργηση της δίκης.*

Αναθεωρητική Δικαιοδοσία — Αυτεπάγγελτη εξέταση θεμάτων — Θέματα δημόσιας τάξης εξετάζονται αυτεπάγγελα (ex proprio motu) από το Δικαστήριο — Ποία θέματα θεωρούνται θέματα δημόσιας τάξης.

5

Συνταγματικό Δίκαιο — Σύνταγμα — Άρθρο 146.6 — Πας ζημωθείς από απόφαση ή πράξη που κηρύχθηκε άκυρη κάτω από την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου δικαιούται σε εύλογη αποζημίωση ή άλλη θεραπεία — Η ακυρωτική απόφαση είναι αναγκαία προϋπόθεση για αξίωση εύλογης αποζημίωσης ή άλλης θεραπείας.

10

Αίτηση ακυρώσεως — Αντικείμενο — Ανύπαρκτη πράξη — Μόνο οι υπαρκτές, κατά την καταχώρηση αιτήσεως ακυρώσεως διοικητικές πράξεις, μπορούν να προσβληθούν με αυτή.

15

Διοικητική πράξη — Νομοθετικό καθεστώς — Δευτερογενής νομοθεσία — Η κανονιστική πράξη πρέπει να βρίσκει έρεισμα στον εξουσιοδοτικό νόμο και να εκδίδεται μόνο μέσα στα πλαίσια της νομοθετικής εξουσιοδότησης — Εφαρμοστέα κριτήρια για εξέταση του θέματος.

20

Ερμηνεία — Ερμηνεία νόμου — Όπου το λεκτικό είναι σαφές ο νόμος ερμηνεύεται με βάση τη φυσική και συνήθη έννοια των λέξεων λαμβανομένων υπόψη του αντικειμένου και του σκοπού του νόμου — Εφαρμοστέες αρχές.

25

Νόμοι — Αναδρομικότητα νόμων — Εφαρμοστέες αρχές.

Συνταγματικό Δίκαιο — Σύνταγμα — Άρθρο 28 — Αρχή της ισότητας — Σε ποιές περιπτώσεις παραβιάζεται το Άρθρο 28 του Συντάγματος.

30

Διοικητική πράξη — Δέουσα έρευνα — Η επάρκειά της κρίνεται ανάλογα με τα περιστατικά της υπόθεσης — Εφαρμοστέες αρχές.

35

Αναθεωρητική Δικαιοδοσία — Δικαστικός Έλεγχος — Επέμβαση Δικαστηρίου — Εκτίμηση γεγονότων — Ανήκει στη Διοίκηση — Το Δικαστήριο επεμβαίνει μόνο αν υπάρχει πλάνη περί τα πράγματα ή το νόμο ή η Διοίκηση υπερβαίνει τα όρια της διακριτικής της εξουσίας.

40

Διοικητική πράξη — Νομιμότητα διοικητικής απόφασης — Κρίνεται με βάση τα στοιχεία ενώπιον της Διοίκησης στο χρόνο λήψης της προσβαλλόμενης απόφασης.

Λέξεις και Φράσεις — "Έδρα" στους περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμους του 1969-1987.

Λέξεις και Φράσεις — "Κατοικία" στους περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμους του 1969-1987.

Λέξεις και Φράσεις — "Υπηρεσία" στους περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμους του 1969-1987.

5

Ο εφεσίβλητος - αιτητής κατάγεται από την επαρχία Κερύνειας. Από το 1963 μέχρι το 1973 υπηρέτησε σε δημόσια σχολεία στην πόλη της Κερύνειας και το έτος 1973 - 1974, μέχρι την κατάληψη του βόρειου μέρους της Κύπρου από τα Τουρκικά στρατεύματα, στη Λάπηθο. Από το Σεπτέμβριο του 1974 μέχρι τον Αύγουστο του 1980 ήταν στο εξωτερικό με άδεια απουσίας χωρίς απολαβές. Από το 1980 μέχρι το 1987, υπηρετούσε σε δημόσια σχολεία στη Λεμεσό.

10

Στις 12.8.1987, η Επιτροπή αποφάσισε με βάση τον Κανονισμό 9, τη μετάθεση του εφεσίβλητου από 1.9.1987 στη Λάρνακα.

15

Ο εφεσίβλητος περιλαμβανόταν στον κατάλογο μεταθέσεων εκτός έδρας που καταρτίστηκε σύμφωνα με τους Καν. 13(3)(α) και 9(α) γιατί δεν είχε υπηρετήσει εκτός έδρας για περίοδο τριών σχολικών χρόνων.

20

Στις 15.8.1987, ο εφεσίβλητος υπέβαλε ένσταση προβάλλοντας τον λόγο ότι υπηρετούσε "εκτός έδρας από 13 ετών".

25

Στις 10.9.1987, η Επιτροπή απέρριψε την ένσταση γιατί σύμφωνα με τα στοιχεία που είχε ενώπιόν της, ο εφεσίβλητος υπηρέτησε εκτός έδρας για ένα μόνο έτος. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την καταχώρηση προσφυγής για ακύρωση του καταλόγου και της απόφασης της 12.8.1987 για μετάθεση του εφεσίβλητου στη Λάρνακα.

30

Ο εφεσίβλητος έλαβε γνώση της απόφασης στην ένστασή του στις 19.11.1987, από την ένσταση των εφεσειόντων στην προσφυγή.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο ακύρωσε τις προσβαλλόμενες πράξεις, για τον λόγο ότι δεν έγινε η δέουσα έρευνα αναφορικά με τον τόπο κατοικίας του εφεσίβλητου και ως εκ τούτου οι αποφάσεις της Επιτροπής ήταν αποτέλεσμα πλάνης περί τα πράγματα.

35

Κατά την έναρξη της διαδικασίας στην έφεση, ο Γενικός Εισαγγελέας ισχυρίστηκε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση έχασε την εκτελεστότητά της γιατί ενσωματώθηκε στην απόφαση της Επιτροπής στην ένσταση του εφεσίβλητου, που έλαβε γνώση στις 19.11.1987. Ο δικηγόρος του εφεσίβλητου υπέβαλε ότι ο Καν. 3(2) έγινε με υπέρβαση νομο-

40

θετικής-εξουσιοδότησης και ότι είναι αναδρομικός με την έννοια ότι επηρεάζει κεκτημένα δικαιώματα του εφεσίβλητου. Επίσης ότι σημειώθηκε άниση μεταχείριση και παράλειψη διεξαγωγής δέουσας έρευνας.

5 Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου αφού αναφέρθηκε στη φύση της αναθεωρητικής έφεσης και στον τρόπο προσέγγισης του Δικαστηρίου στις αναθεωρητικές εφέσεις, αποδέχτηκε την έφεση και αποφάνθηκε ότι:

10 Μόνο εκτελεστές διοικητικές πράξεις υπόκεινται στην δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου κάτω από το Άρθρο 146 του Συντάγματος. Κύριο στοιχείο της έννοιας της εκτελεστής πράξης είναι η άμεση παραγωγή εννόμου αποτελέσματος, που συνίσταται στη δημιουργία δικαιωμάτων και υποχρεώσεων διοικητικού χαρακτήρα των διοικουμένων. Στην άσκηση της δικαιοδοσίας αυτής απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ύπαρξη εννόμου συμφέροντος του αιτητή.

20 Θέματα δημόσιας τάξης εξετάζονται αυτεπάγγελα από το Δικαστήριο. Μεταξύ των θεμάτων δημόσιας τάξης που εξετάζονται αυτεπάγγελα είναι και η εκτελεστότητα της προσβαλλόμενης διοικητικής πράξης. Συνειπώς η εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα θα ερευνηθεί μέσα σ' αυτό το πλαίσιο.

25 Η απόφαση της 10.9.1987 είναι νέα εκτελεστή διοικητική πράξη, στην οποία ενσωματώθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση της 12.8.1987 λόγω της υποβολής νέων στοιχείων με την ένσταση του αιτητή τα οποία λήφθηκαν υπόψη. Η προσβαλλόμενη απόφαση έχασε την εκτελεστότητά της όταν η δεύτερη εκτελεστή απόφαση κοινοποιήθηκε στον αιτητή-εφεσίβλητο, έστω και με την ένσταση στην προσφυγή. 30 Όμως το Δικαστήριο έχει καθήκον, σε τέτοια περίπτωση, να ασκήσει τη δικαιοδοσία του και να καταλήξει σε απόφαση λόγω των εκ πρώτης όψεως ζημιωγόνων συνεπειών που υπέστη ο εφεσίβλητος οι οποίες δεν επανορθώθηκαν.

35 Το ερώτημα που τίθεται είναι αν με την προσφυγή συμπροσβάλλεται ή μπορεί να συνακρωθεί η απόφαση που εκδόθηκε στην ένσταση του εφεσίβλητου μετά την καταχώρηση της προσφυγής.

40 Σύμφωνα με τη φρασεολογία του Άρθρου 146 του Συντάγματος, η προσφυγή είναι δυνατό να προσβάλει πράξη η οποία εκδόθηκε πριν από την καταχώρησή της. Συνειπώς η απόφαση της 10.9.1987 δεν μπορεί να προσβληθεί με την παρούσα προσφυγή που καταχωρήθηκε στις 2.9.1987.

Η ισχύς του Άρθρου 39 βάσει του οποίου εκδόθηκαν οι Κανονισμοί άρχισε από την 1.1.1985.

Το Άρθρο 76 του Νόμου εξουσιοδοτεί την έκδοση Κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ο προσβαλλόμενος Κανονισμός 3(2) περιοριστικά προνοεί για τον καθορισμό της έδρας των εκπαιδευτικών λειτουργιών για την υπηρεσία τους μέχρι 10.7.1987 ημέρα που εκδόθηκαν οι Κανονισμοί.

Η υπηρεσία εκπαιδευτικού εκτός έδρας είναι μεταξύ των νομοθετικά ρητά επιτρεπομένων κριτηρίων (Άρθρο 39(3)).

Ο Κανονισμός δε μεταθέτει την αρμοδιότητα της Επιτροπής στην αρμόδια αρχή. Η τελική απόφαση για μετάθεση ύστερα από εξέταση όλων των κριτηρίων δίδεται στην Επιτροπή. Συνεπώς ο ισχυρισμός του εφεσίβλητου ότι ο Κανονισμός εκδόθηκε με υπέρβαση νομοθετικής εξουσιοδότησης απορρίπτεται.

Η κατεχόμενη Κερύνεια δεν μπορεί να είναι η έδρα εκπαιδευτικού λειτουργού που υπηρετεί στη Λεμεσό ή στις άλλες πόλεις. Η έδρα έχει ως ουσιαώδες συστατικό της τη μόνιμη κατοικία και τη λειτουργία δημόσιου σχολείου. Ο ισχυρισμός του εφεσίβλητου ότι η μόνιμος κατοικία του είναι η Κερύνεια και ως εκ τούτου πρέπει να θεωρείται ότι από το 1974 μέχρι τη μετάθεσή του σε δημόσιο σχολείο στην Κερύνεια υπηρετεί εκτός έδρας και γι' αυτό δεν υπόκειται σε μετάθεση, δεν ευσταθεί. Στην πραγματικότητα ο εφεσείων υπηρέτησε μόνο για ένα χρόνο εκτός έδρας, στη Λάπηθο.

Οι προσβαλλόμενοι Κανονισμοί δεν ανατρέπουν οποιοδήποτε κεκτημένο δικαίωμα του εφεσίβλητου που δημιουργήθηκε πριν τη θέσπισή τους. Ούτε έχουν τα χαρακτηριστικά της αναδρομικότητας ή είναι αντίθετοι προς το Νόμο.

Δεν έγινε δυσμενής διάκριση στην παρούσα υπόθεση σε βάρος του εφεσίβλητου. Τα κριτήρια που εφαρμόστηκαν για τη μετάθεση των εκπαιδευτικών λειτουργιών ήταν αντικειμενικά ίσα.

Η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε ύστερα από δέουσα έρευνα, χωρίς πλάνη περί τα πράγματα και ήταν εύλογα επιτρεπτή.

Η έφεση επιτυγχάνει.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

- Republic v. Vassiliades* (1967) 3 C.L.R. 82,
- 5 *Pikis v. Republic* (1968) 3 C.L.R. 303,
- Constantinides v. Republic* (1969) 3 C.L.R. 523,
- Papadopoulos v. Republic* (1970) 3 C.L.R. 169,
- 10 *Republic v. Pericleous* (1972) 3 C.L.R. 63,
- Papaleontiou v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 1238,
- 15 *Republic v. Georghiades* (1972) 3 C.L.R. 594,
- Christou and Others v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 634,
- Republic v. Louca and Others* (1984) 3 C.L.R. 241,
- 20 *Ethnikos v. K.O.A.* (1984) 3 C.L.R. 1150,
- Zachariades v. Republic* (1984) 3(B) C.L.R. 1193,
- 25 *Ayios Andronikos Development Co. Ltd v. Republic* (1985) 3(D) C.L.R.
2362,
- Δημοκρατία v. Χατζηπαντελή* (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 961,
- 30 *Papaphilippou v. Republic*, 1 R.S.C.C. 62,
- Laoudhia v. Republic*, 2 R.S.C.C. 119,
- Vrahimi and Another v. Republic*, 4 R.S.C.C. 121,
- 35 *Kolokassides v. Republic* (1965) 3 C.L.R. 542,
- Christodoulou v. Republic* (1967) 3 C.L.R. 691,
- 40 *Lambrakis v. Republic* (1970) 3 C.L.R. 72,
- Cyprus Transport Co. Ltd and Another v. Republic* (1970) 3 C.L.R. 163,
- Razis and Another v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 45,

<i>Vlahou and Others v. Republic</i> (1984) 3 C.L.R. 1319,	
<i>Paphitis and Others v. Republic</i> (1983) 3 C.L.R. 255,	
<i>Yiangou v. Republic</i> (1987) 3(A) C.L.R. 27,	5
<i>Othonos and Another v. Republic</i> (1989) 3(A) C.L.R. 475,	
<i>Δημητρίου v. Δημοκρατίας και Άλλου</i> (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1281,	10
<i>Παπαδόπουλος v. Δημοκρατίας</i> (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 973,	
<i>Kyriakides v. Republic</i> , 1 R.S.C.C. 66,	
<i>Malliotis and Others v. Municipality of Nicosia</i> (1965) 3 C.L.R. 75,	15
<i>Vafeades v. Greek Communal Chamber and Another</i> (1966) 3 C.L.R. 197,	
<i>Andreou and Others v. Republic</i> (1975) 3 C.L.R. 108,	20
<i>Tsiaou as Treasurer of the Committee of the Irrigation Division "Katzilos" v. Republic</i> (1983) 3(B) C.L.R. 1068,	
<i>Agrotis v. Republic</i> (1983) 3(B) C.L.R. 1397,	25
<i>Salem v. Republic</i> (1985) 3(B) C.L.R. 453,	
<i>Kritiotis v. Paphos Municipality</i> (1987) 3 C.L.R. 1274,	
<i>Kotsoni v. Educational Service Commission</i> (1986) 3(C) C.L.R. 2394,	30
<i>Vironos and Others v. Republic</i> (1987) 3(B) C.L.R. 1159,	
<i>Police v. Hondrou and Another</i> , 3 R.S.C.C. 82,	35
<i>President of the Republic v. House of Representatives</i> (1986) 3 C.L.R. 1168,	
<i>Papaxenophontos and Others v. Republic</i> (1982) 3 C.L.R. 1037,	40
<i>Commissioners of Customs and Excise v. Cure and Deeley Ltd</i> [1962] 1 Q.B.D. 340,	
<i>Georghiadou v. Attorney-General</i> (1966) 3 C.L.R. 612,	

- Salomon v. A. Salomon & Co. Ltd* [1897] A.C. 22,
- Tingiridou v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 1181,
- 5 *Γιάννουλα v. Δημοκρατίας* (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 241,
- Republic and Another v. Christoudhia and Another* (1988) 3(C) C.L.R. 2622,
- 10 *Photos Photiades and Co. v. Republic* (1964) C.L.R. 102,
- Roditis v. Karageorghi and Others* (1965) 3 C.L.R. 230,
- Nicolaides v. Greek Registrar of the Co-Operative Societies and Another* (1965) 3 C.L.R. 585,
- 15 *Christides v. Republic* (1966) 3 C.L.R. 732,
- HadjiIouca v. Republic* (1966) 3(B) C.L.R. 854,
- 20 *Iordanou v. Republic* (1967) 3 C.L.R. 245,
- Republic v. Gava* (1968) 3 C.L.R. 322,
- 25 *Constantinides v. Republic* (1988) 3(C) C.L.R. 2375,
- Matsas v. Republic* (1988) 3(B) C.L.R. 1448,
- Marangou v. Republic and Another* (1989) 3(A) C.L.R. 21,
- 30 *Θουκυδίδη v. Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1150,
- Christofides v. Republic* (1984) 3(B) C.L.R. 1454,
- 35 *Xiros v. Republic* (1985) 3(B) C.L.R. 971,
- Ieronymides v. Republic* (1988) 3(C) C.L.R. 2657,
- Charalambous v. Republic* (1989) 3(A) C.L.R. 659,
- 40 *Mazmanian v. Δημοκρατίας και Άλλου* (1989) 3(E) Α.Α.Δ. 3361.

Έφεση.

Έφεση εναντίον απόφασης Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου (Σαββίδη, Δ.), που δόθηκε στις 31 Μαΐου, 1988 (Αριθμός Προσφυγής 647/84) με την οποία ακυρώθηκε η απόφαση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας για συμπερίληψη του εφεσίβλητου στον κατάλογο των υποκείμενων σε μετάθεση εκπαιδευτικών και για μετάθεσή του από τη Λεμεσό στη Λάρνακα. 5

M. Τριανταφυλλίδης, Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με *N. Χαραλάμπους*, Ανώτερο Δικηγόρο της Δημοκρατίας, *P. Πετρίδου*, Δικηγόρο της Δημοκρατίας *A'* και *E. Λοϊζίδου*, Δικηγόρο της Δημοκρατίας, για τους Εφεσείοντες. 10

A. Σ. Αγγελίδης, για τον Εφεσίβλητο. 15

Cur. adv. vult.

A. N. ΛΟΪΖΟΥ, Π.: Την Απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Δ.Γ. Στυλιανίδης. 20

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Οι εφεσείοντες με την έφεση αυτή προσβάλλουν την Απόφαση Δικαστή του Δικαστηρίου τούτου, που, στην άσκηση πρωτοβάθμιας δικαιοδοσίας, ακύρωσε την περίληψη του αιτητή - εφεσίβλητου στον Κατάλογο των υποκειμένων σε μετάθεση εκπαιδευτικών και την απόφαση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (η "Επιτροπή") για μετάθεσή του από τη Λεμεσό στη Λάρνακα. 25

Οι μεταθέσεις εκπαιδευτικών διέπονται από τους περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμους του 1969 έως (Αρ. 3) 1987 (ο "Νόμος"), (Αρ. 10/69, 67/78, 53/79, 4/85, 100/85, 168/86, 65/87, 157/87, 162/87) και τους περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Τοποθετήσεις, Μετακινήσεις και Μεταθέσεις) Κανονισμούς του 1987 (οι "Κανονισμοί"). 30 35

Στις 11 Ιουλίου, 1987, η Επιτροπή, αμέσως μετά την έκδοση των Κανονισμών, με βάση το Άρθρο 39 του Νόμου και τους Κανονισμούς, αποφάσισε την αριθμητική αποτίμηση κριτηρίων, το μαθηματικό τύπο και τον καταρτισμό των καταλόγων, που προβλέπονται από τους Κανονισμούς. 40

Με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 39(2) και με βάση τα αντικειμενικά κριτήρια, έγινε ο

υπολογισμός μονάδων - Γενικός Κατάλογος, Μέση Εκπαίδευση. Το μέρος του Καταλόγου το οποίο αναφέρεται στον εφεσίβλητο είναι το Τεκμήριο 13.

- 5 Ο εφεσίβλητος - αιτητής κατάγεται από την κοινότητα Λιβερά της επαρχίας Κερύνειας. Είναι εκτοπισμένος εκπαιδευτικός λειτουργός. Από το 1963 μέχρι το 1973 υπηρετούσε σε δημόσια σχολεία στην πόλη της Κερύνειας και το σχολικό έτος 1973 - 1974, μέχρι την κατάληψη της βόρειας Κύπρου από τα Τουρκικά στρατεύματα, στη Λάπηθο. Μετά την Τουρκική εισβολή, όπως σχεδόν όλοι οι Έλληνες κάτοικοι των εδαφών που καταλήφθηκαν, κατέφυγε στο έδαφος της Δημοκρατίας που ελέγχεται από το Κράτος. Από την 1η Σεπτεμβρίου, 1974, μέχρι 31 Αυγούστου, 1980, ήταν στο εξωτερικό με άδεια απουσίας χωρίς απολαβές.
- 15 Από 1η Σεπτεμβρίου, 1980, μέχρι 31 Αυγούστου, 1987, υπηρετούσε σε δημόσια σχολεία στη Λεμεσό.
- 20 Στις 12 Αυγούστου, 1987, η Επιτροπή αποφάσισε τη μετάθεση του εφεσίβλητου από 1η Σεπτεμβρίου, 1987, εκτός έδρας - από Λεμεσό στη Λάρνακα - με βάση τον Κανονισμό 9, για ικανοποίηση δικαιολογημένων αιτήσεων άλλων συναδέλφων, ή για πλήρωση κενών που προέκυψαν λόγω των μεταθέσεων.
- 25 Ο εφεσίβλητος περιλαμβανόταν στον Κατάλογο υποκειμένων σε μετάθεση εκτός έδρας, που καταρτίστηκε σύμφωνα με τους Κανονισμούς 13(3)(α) και 9(α), γιατί δεν είχε υπηρετήσει εκτός έδρας για περίοδο τριών σχολικών χρόνων.
- 30 Στις 15 Αυγούστου, 1987, ο εφεσίβλητος, σύμφωνα με τον Κανονισμό 13(6), υπόβαλε ένσταση σε ειδικό έντυπο - Τεκμήριο 10. Λόγος της ένστασης ήταν ότι υπηρετούσε "εκτός έδρας από 13 ετών".
- 35 Η Επιτροπή εξέτασε την ένσταση και αφού μελέτησε το λόγο που προβλήθηκε στις 10 Σεπτεμβρίου, 1987 απόρριψε την αίτηση, γιατί, σύμφωνα με τα ενώπιόν της στοιχεία, ο αιτητής - εφεσίβλητος υπηρέτησε εκτός έδρας για ένα έτος μόνο - πρόδηλα στη Λάπηθο.
- 40 Στις 2 Σεπτεμβρίου, 1987, καταχωρίστηκε η προσφυγή για ακύρωση του Καταλόγου και της απόφασης της 12ης Αυγούστου, 1987, για μετάθεση στη Λάρνακα.

Ο εφεσίβλητος έλαβε γνώση της απόφασης στην ένστασή του στις 19 Νοεμβρίου, 1987, από την ένσταση των εφεσειόντων στην προσφυγή.

Στην προσφυγή προβλήθηκε αριθμός λόγων ακυρότητας, οι οποίοι αναπτύχθηκαν σε γραπτές αγορεύσεις του δικηγόρου του εφεσίβλητου. 5

Ο πρωτόδικος Δικαστής ακύρωσε τις προσβαλλόμενες πράξεις, για το λόγο ότι δεν έγινε η δέουσα έρευνα αναφορικά με τον τόπο κατοικίας και ως εκ τούτου, η Επιτροπή ενήργησε με πλάνη περί τα πράγματα, επειδή ο αιτητής - εφεσίβλητος στη γραπτή του αγόρευση ισχυρίστηκε ότι η μόνιμη κατοικία του ήταν το χωριό Πλατανίσκια και όχι η Λεμεσός και οι εφεσείοντες δεν παρουσίασαν αντίθετη μαρτυρία. 10 15

Οι άλλοι λόγοι ακυρότητας δεν εξετάστηκαν από το πρωτόδικο Δικαστήριο, γιατί δεν ήταν αναγκαίο λόγω της ακύρωσης.

Οι εφεσείοντες προσβάλλουν την πιο πάνω ακυρωτική δικαστική Απόφαση. Ισχυρίζονται ότι έγινε δέουσα έρευνα και δεν υπάρχει πλάνη περί τα πράγματα. Η έδρα και η μόνιμη κατοικία του εφεσίβλητου καθορίστηκε με βάση τα ενώπιόν της Επιτροπής στοιχεία και η απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή σ' αυτή. 20

Ο δικηγόρος του εφεσίβλητου με αντέφεση ζήτησε την εξέταση όλων των λόγων ακυρότητας που πρόβαλε στην προσφυγή. 25

Στην έναρξη της διαδικασίας ενώπιόν μας ο Γενικός Εισαγγελέας ανέφερε ότι η προσβαλλόμενη με την προσφυγή απόφαση έχασε την εκτελεστότητά της, γιατί ενσωματώθηκε στην απόφαση της Επιτροπής στην ένσταση του εφεσίβλητου, που έλαβε γνώση στις 19 Νοεμβρίου, 1987. 30

Το νομικό ζήτημα αυτό δεν ηγέρθηκε, ούτε στην πρωτόδικη διαδικασία, ούτε στην έφεση. 35

Η φύση της αναθεωρητικής έφεσης είναι διάφορη από την έφεση σε αστικές υποθέσεις, λόγω της διαφοράς μεταξύ των δύο δικαιοδοσιών [*Republic (Council of Ministers) v. Christakis Vassiliades* (1967) 3 C.L.R. 82]. 40

Το αντικείμενο της προσφυγής είναι η νομιμότητα της διοικητικής πράξης ή απόφασης. Το αντικείμενο της αναθεωρητικής

έφεσης συνεχίζει να είναι η νομιμότητα της ίδιας πράξης ή απόφασης [βλ. μεταξύ άλλων *Costas Piki v. Republic (Minister of Interior and Another)* (1968) 3 C.L.R. 303, 305, 306· *George Constantinides v. Republic (Minister of Finance)* (1969) 3 C.L.R. 523· *Miltiades Papadopoulos v. Republic (Council of Ministers)* (1970) 3 C.L.R. 169· *Republic (Minister of Finance) v. Savva Pericleous* (1972) 3 C.L.R. 63, 68· *Papaleontiou v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 1238].

10 Το Δικαστήριο στην αναθεωρητική έφεση προσεγγίζει το θέμα με πλήρη επανεξέταση της υπόθεσης, αναφερόμενο στα θέματα που εγείρονται από τα μέρη στην έφεση, ή στην έκταση που δεν είχαν αποφασιστεί από το πρωτόδικο Δικαστήριο, ή στα θέματα που εγείρονται στην αντέφεση. Ο διάδικος δικαιούται στη γνώμη της
15 Ολομέλειας του Δικαστηρίου (*Republic (Public Service Commission) v. Lefkos Georghiades* (1972) 3 C.L.R. 594, Α. Λοϊζου (Δικαστής όπως ήταν τότε) σελ. 690· *Christou and Others v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 634, 639).

20 Η αναθεωρητική έφεση έχει σκοπό να εξασφαλίσει στα μέρη το πλεονέκτημα της γνώμης της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε υπόθεση Αναθεωρητικής Δικαιοδοσίας, η οποία με το Άρθρο 146 του Συντάγματος δόθηκε αποκλειστικά στο Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο και κάτω από το Άρθρο 11(2)
25 του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) Νόμου του 1964 (Αρ. 33/64), ασκείται τώρα πρωτόδικα από Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου [*Republic (Minister of Finance) v. Savva Pericleous (ανωτέρω)*· *Republic v. Louca and Others* (1984) 3 C.L.R. 241· *Ethnikos v. K.O.A.* (1984) 3 C.L.R. 1150· *Zachariades v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 1193· *Ayios Andronikos Development Co. Ltd. v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 2362, 2373· και *Papaleontiou v. Republic* (ανωτέρω)].

35 Έτσι η Ολομέλεια του Δικαστηρίου επιλαμβάνεται της υπόθεσης εξ υπαρχής (ab initio).

Στην πρόσφατη Απόφαση της Ολομέλειας στην Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 827.- *Κυπριακή Δημοκρατία v. Παντελή Χατζηπαντελή* - (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 961, ειπώθηκε στη σελ. 966:-

40

"Το Άρθρο 146 του Συντάγματος οριοθετεί την αποκλειστική αυτή δικαιοδοσία. Αυτή περιορίζεται στον έλεγχο της νομιμότητας εκτελεστών διοικητικών πράξεων, αποφάσεων ή παραλείψεων. Η πράξη ή απόφαση πρέπει να είναι αποτέλεσμα

άσκησης εκτελεστικής ή διοικητικής λειτουργίας από όργανο, αρχή, ή πρόσωπο, να παράγει νομικά αποτελέσματα με άμεση νομική ισχύ και να επηρεάζει δικαίωμα ή συμφέρον, προστατευόμενο από Νόμο, συγκεκριμένου προσώπου κατά το χρόνο της έκδοσης της πράξης ή λήψης της απόφασης. (**George S. Papaphilippou v. The Republic (Council of Ministers)** 1 R.S.C.C. 62· **Stelios Laoudhia v. The Republic (Minister of Interior)** 2 R.S.C.C. 119· **Eleni Vrahimi and Another v. The Republic (Attorney-General)** 4 R.S.C.C. 121, 123.) 5

Διοικητική πράξη ή απόφαση υπόκειται στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου τούτου κάτω από το Άρθρο 146, μόνο εάν είναι εκτελεστή. Πρέπει να είναι πράξη με την οποία η βούληση του διοικητικού οργάνου γίνεται γνωστή για ένα θέμα, πράξη που σκοπό έχει την παραγωγή εννόμου αποτελέσματος έναντι του διοικουμένου και συνεπάγεται την άμεση εκτέλεσή της. Το κύριο στοιχείο της έννοιας της εκτελεστής πράξης είναι η άμεση παραγωγή εννόμου αποτελέσματος, που συνίσταται στη δημιουργία, τροποποίηση ή κατάλυση νομικής κατάστασης, δηλαδή δικαιωμάτων και υποχρεώσεων διοικητικού χαρακτήρα του διοικουμένου. (**Nicos Kolokassides v. The Republic of Cyprus through the Minister of Finance** (1965) 3 C.L.R. 542, στη σελ. 551.) 10

Η εκτελεστή διοικητική πράξη συνδέεται και με το έννομο συμφέρο του αιτητή, του οποίου η ύπαρξη είναι απαραίτητη για την άσκηση της Αναθεωρητικής Δικαιοδοσίας από το Δικαστήριο (Άρθρο 146.2). 25

Θέματα δημόσιας τάξης - δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, όπως είναι η εκτελεστότητα της προσβαλλόμενης διοικητικής πράξης, η ύπαρξη εννόμου συμφέροντος, το εκπρόθεσμο της καταχώρισης της προσφυγής, εξετάζονται και πρέπει να εξετάζονται από το Δικαστήριο αυτεπάγγελτα (ex proprio motu) (Βλ. μεταξύ άλλων **Eleni Vrahimi and Another v. The Republic (Attorney-General)** (ανωτέρω)· **Annika Christodoulou v. Republic (Public Service Commission)** (1967) 3 C.L.R. 691· **Nicos Lambrakis v. Republic (Educational Service Committee)** (1970) 3 C.L.R. 72· **Cyprus Transport Co. Ltd. & Another v. Republic (Permits Authority)** (1970) 3 C.L.R. 163· **Razis and Another v. Republic** (1982) 3 C.L.R. 45). 30

Σε αριθμό Αναθεωρητικών Εφέσεων η Ολομέλεια εξέτασε αυτεπάγγελτα (ex officio) ζητήματα δημόσιας τάξης - δικαιο-

δοσίας, όπως έννομο συμφέρον κ.λ.π. χωρίς να εγερθούν είτε στο πρωτόδικο Δικαστήριο, είτε από τα μέρη στην έφεση.

5 Στην υπόθεση *Vlahou and Others v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 1319, η προσφυγή απορρίφθηκε από το πρωτόδικο Δικαστήριο (βλ. *Paphitis and Others v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 255) για άλλους λόγους, η Ολομέλεια όμως απόρριψε την έφεση και την προσφυγή, αφού κατάληξε ότι οι εφεσεϊόντες δεν είχαν έννομο συμφέρο, με το νόημα του Άρθρου 10 146.2 του Συντάγματος κι έτσι δε νομιμοποιούνταν να προσβάλουν τις προαγωγές."

(Βλ. επίσης *Yiangou v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 27· Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 720, *Stavros Othonos and Another v. The Republic of Cyprus and/or The Public Service Commission* (1989) 3(A) C.L.R. 475· Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 775, *Ανδρέας Δημητρίου ν. Κυπριακής Δημοκρατίας και Άλλου* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1281)

20 Το Δικαστήριο αυτεπάγγελα, ως θέμα δημόσιας τάξης, θα ερευνήσει εάν η προσβαλλόμενη πράξη έχασε την εκτελεσιτότητα της και αν η προσφυγή, ως εκ τούτου, παράμεινε χωρίς αντικείμενο.

25 Ο Γενικός Εισαγγελέας εισηγήθηκε ότι η προσβαλλόμενη πράξη ενσωματώθηκε στην απόφαση της Επιτροπής στην ένσταση και έχασε την εκτελεσιτότητά της.

30 Ο δικηγόρος του εφεσίβλητου εισηγήθηκε ότι, η απόφαση στην ένσταση είναι βεβαιωτική πράξη και ως εκ τούτου, η προσβαλλόμενη πράξη συνεχίζει να είναι εκτελεστή και η έρευνα της νομιμότητάς της πρέπει να συνεχίσει.

35 Η ένσταση προβλέπεται ρητά στον Κανονισμό 13(6). Καθορίζονται η χρονική προθεσμία μέσα στην οποία μπορεί να υποβληθεί και ο τρόπος υποβολής της - να είναι και γραπτή και αιτιολογημένη.

40 Η Επιτροπή έχει καθήκο, με βάση τον Κανονισμό 13(7), να εξετάσει τις ενστάσεις και αφού μελετήσει τους λόγους που περιλαμβάνονται σ' αυτές, να αποφασίσει.

Η ένσταση, που προβλέπεται στους Κανονισμούς, παρόλο ότι υποβάλλεται στο ίδιο όργανο, είναι ενδικοφανής προσφυγή.

Δεν ταυτίζεται με το γενικό δικαίωμα "του αναφέρεσθαι προς τας αρχάς", που διασφαλίζεται με το Άρθρο 29 του Συντάγματος, ούτε είναι απλή αίτηση θεραπείας ή αναθεώρησης.

Η απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου, 1987, δεν είναι βεβαιωτική, αλλά νέα εκτελεστή διοικητική πράξη, στην οποία ενσωματώθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση της 12ης Αυγούστου, 1987, γιατί ο εφεσίβλητος - αιτητής, με ένστασή του και με επιστολή 2 Σεπτεμβρίου, 1987, υπόβαλε νέα στοιχεία τα οποία λήφθηκαν υπόψη. 5 10

Η προσβαλλόμενη απόφαση έχασε την εκτελεστότητά της, όταν η δεύτερη εκτελεστή απόφαση κοινοποιήθηκε στον αιτητή - εφεσίβλητο, έστω και με την ένσταση στην προσφυγή. 15

Το επόμενο ζήτημα είναι: Παράμεινε η προσφυγή χωρίς αντικείμενο;

Ο Γενικός Εισαγγελέας εισηγήθηκε ότι η προσφυγή παράμεινε χωρίς αντικείμενο και ότι δεν μπορούσε να προωθηθεί διαδικασία για την ακύρωσή της μετά τις 19 Νοεμβρίου, 1987. 20

Ο δικηγόρος του αιτητή - εφεσίβλητου υπόβαλε ότι, και αν ακόμα ενσωματώθηκε, με την προσφυγή συμπροσβάλλεται και μπορεί να ακυρωθεί η δεύτερη εκτελεστή διοικητική πράξη. Δια- 25
ζευκτικά, η προσβαλλόμενη πράξη ήταν πράξη προσωρινής διάρκειας, και επειδή τέθηκε σε εφαρμογή, εξετάζεται η νομιμότητά της, γιατί επέφερε δυσμενείς συνέπειες στον αιτητή - εφεσίβλητο.

Στην υπόθεση Αρ. 125/86, **Χρίστος Παπαδόπουλος ν. Κυπριακής Δημοκρατίας** (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 973, έγινε αναφορά σε όλη την προηγούμενη νομολογία. 30

Στην Κύπρο, με βάση την παράγραφο 6 του Άρθρου 146 του Συντάγματος, ακυρωτική απόφαση της προσβαλλόμενης πρά- 35
ξης, απόφασης, ή παράλειψης από το Δικαστήριο, κάτω από την παράγραφο 4 του ίδιου Άρθρου, είναι αναγκαία προϋπόθεση για αξίωση εύλογης αποζημίωσης ή άλλης θεραπείας, εάν δεν ικανοποιηθεί η απαίτηση από τη Διοίκηση (**Phedias Kyriakides ν. The Republic (Minister of Interior)**, 1 R.S.C.C. 66, 74). 40

Συναφής είναι και η παράγραφος 5 του Άρθρου 146 του Συντάγματος, που προβλέπει ότι η απόφαση του Δικαστηρίου δεσμεύει κάθε Δικαστήριο, όργανο ή αρχή στη Δημοκρατία, που

υποχρεούνται σε ενεργό συμμόρφωση.

Στη σελ. 980 της πιο πάνω απόφασης **Χρίστος Παπαδόπουλος** ειπώθηκε:-

5

"Ανεξάρτητα από την ανάκληση της διοικητικής πράξης ή απόφασης, αν στη διάρκεια της ισχύος της παρήχθησαν αποτελέσματα που ζημιώνουν τον αιτητή που δεν αντιμετωπίστηκαν, ή εξαλείφθηκαν με την ανάκληση, η προσφυγή πρέπει να αποφασιστεί από το Δικαστήριο με σκοπό την ακύρωση, για να μπορεί ο αιτητής με βάση την παράγραφο 6 να ζητήσει αποζημίωση."

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο στις σελ. 984-985 είπε:-

15

"Αφού λάβαμε υπόψη μας τις πρόνοιες των σχετικών παραγράφων του Άρθρου 146 του Συντάγματος, τις βασικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου και τη νομολογία του Δικαστηρίου τούτου, καταλήξαμε ότι το Ανώτατο Δικαστήριο δεν εξετάζει την έκταση των ζημιών, αλλά ερευνά αν εκ πρώτης όψεως παραμένει ζημία ή βλάβη, η οποία δεν εξαλείφθηκε από την ανάκληση, για να αποφασίσει αν η δίκη καταργείται ή συνεχίζεται."

20

25

Στην περίπτωση που διοικητική πράξη περιορισμένης διάρκειας λήξει, αλλά παραμένουν δυσμενείς επιπτώσεις, ή ο αιτητής έχει υποστεί οποιαδήποτε ζημία, η δίκη δεν καταργείται [βλ. μεταξύ άλλων *Christos Malliotis and Others v. The Municipality of Nicosia* (1965) 3 C.L.R. 75, 94, 95· *Georghios Vafeades v. 1. Greek Communal Chamber, and/or 2. The Republic, through the Attorney-General as Successor to The Greek Communal Chamber* (1966) 3 C.L.R. 197, 199· *Telemachos Andreou and Others v. Republic (Council of Ministers)* (1975) 3 C.L.R. 108, 110· *Irrigation Division "Katzilos" v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1068· *Agrotis v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1397· *Salem v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 453· *Kritiotis v. Paphos Municipality* (1987) 3 C.L.R. 1274· *Χρίστος Παπαδόπουλος ν. Κυπριακής Δημοκρατίας*, Υπόθεση Αρ. 125/86 (ανωτέρω)].

30

35

40

Σε περιπτώσεις όπου εκτελεστή διοικητική πράξη εφαρμόζεται και αφήνει συνέπειες ζημιολόγες εκ πρώτης όψεως, έστω και αν η πράξη χάσει αργότερα την εκτελεστότητά της, η δίκη δεν καταργείται, γιατί το Δικαστήριο έχει καθήκο να ασκήσει τη δικαιοδοσία του και να καταλήξει σε απόφαση, όπως προβλέπεται

στην παράγραφο 4 του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

Στην παρούσα περίπτωση φαίνεται ότι εκ πρώτης όψεως ο εφεσίβλητος, ο οποίος από 1η Σεπτεμβρίου, 1987, υπηρετούσε στη Λάρνακα, έπαθε ζημιά η οποία δεν επανορθώθηκε και γι' αυτό θα προχωρήσουμε να εξετάσουμε τη νομιμότητα της απόφασης για μετάθεσή του.

5

Με την προσφυγή αυτή συμπροσβάλλεται ή μπορεί να συνκυρωθεί η απόφαση που εκδόθηκε στην ένσταση του εφεσίβλητου, μετά την καταχώριση της προσφυγής;

10

Στην υπόθεση *Kotsoni v. E.S.C.* (1986) 3(C) C.L.R. 2394, Δικαστής του Δικαστηρίου τούτου, με βάση το Ελλαδικό νομοθετημένο δίκαιο, στο οποίο στηρίχτηκε νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, αποφάσισε ότι, όταν η ένσταση δεν αποφασιστεί έγκαιρα, θεωρείται ως απορριφθείσα και μπορεί να συμπροσβληθεί η αρνητική απόφαση με προσφυγή που καταχωρίστηκε πριν τη λήψη απορριπτικής απόφασης στην ένσταση από την Επιτροπή. Στην υπόθεση *Vironos and Others v. The Republic* (1987) 3 C.L.R. 1159 όμως, ένα χρόνο περίπου αργότερα, ο ίδιος Δικαστής διαφοροποίησε τη θέση του από την υπόθεση *Kotsoni* και αποφάσισε ότι, εφόσον η ένσταση εξεταζόταν από την Επιτροπή, προσβολή της απόφασης στην ένσταση με προσφυγή ήταν πρόωγη και απαράδεκτη. Χαρακτηριστικά είπε στη σελ. 1164:-

15

20

25

"The applicants should have waited till their objections were determined and then file a recourse against such final decision."

Το ζήτημα στην Κύπρο διέπεται από τις πρόνοιες του Άρθρου 146 του Συντάγματος. Νομοθεσία ή νομολογία άλλου συστήματος διοικητικού δικαίου, που είναι ασύμφωνες με τις πρόνοιες του Άρθρου 146, δεν είναι εφαρμόσιμες στη χώρα μας.

30

Αφού λάβαμε υπόψη μας τη φρασεολογία του Άρθρου 146 του Συντάγματος, το οποίο εισήγαγε στη Δημοκρατία της Κύπρου την Αναθεωρητική Δικαιοδοσία, καταλήξαμε ότι η προσφυγή μπορεί να προσβάλει πράξη η οποία έχει εκδοθεί πριν από το χρόνο της καταχώρισής της. Δεν μπορεί να προσβληθεί ή να συμπροσβληθεί πράξη ή απόφαση που εκδόθηκε μετά την ημέρα της καταχώρισης της προσφυγής.

35

40

Ως εκ τούτου με την προσφυγή αυτή, που καταχωρίστηκε στις 2 Σεπτεμβρίου, 1987, δεν μπορεί να προσβληθεί ή να συμπρο-

οβληθεί η απόφαση που εκδόθηκε στις 10 Σεπτεμβρίου, 1987.

Ο δικηγόρος του εφεσίβλητου υπόβαλε ότι ο Κανονισμός 3(2) έγινε με υπέρβαση νομοθετικής εξουσιοδότησης, γιατί:-

5

(α) Προβλέπει τον καθορισμό της έδρας των εκπαιδευτικών λειτουργών από την αρμόδια αρχή και όχι από την Επιτροπή.

10

(β) Η επιφύλαξη διακρίνει τους εκπαιδευτικούς σε εκτοπισμένους και μη και

15

(γ) Παραγνωρίζει το στοιχείο της "μόνιμης κατοικίας", που είναι ουσιώδες συστατικό του όρου "έδρα", όπως ορίζεται στο Άρθρο 2 του Νόμου 4/85 και περιορίζει σε δύο χρόνια - από 1η Σεπτεμβρίου, 1974, μέχρι 31 Αυγούστου, 1976 - το χρόνο που ο εκτοπισμένος εκπαιδευτικός λειτουργός θεωρείται ότι υπηρετούσε εκτός έδρας.

20

Περαιτέρω υπόβαλε ότι ο Κανονισμός αυτός είναι άκυρος, γιατί έχει αναδρομική ισχύ, με το νόημα ότι επηρεάζει κεκτημένα δικαιώματα του εφεσίβλητου για την περίοδο πριν το 1980.

25

Ο Γενικός Εισαγγελέας, από την άλλη πλευρά, εισηγήθηκε ότι ο Κανονισμός δεν είναι εκτός της νομοθετικής εξουσιοδότησης, ο καθορισμός έδρας από την αρμόδια αρχή είναι προπαρασκευαστική πράξη και διαπίστωση γεγονότων για τη διευκόλυνση της Επιτροπής στην άσκηση της αποκλειστικής αρμοδιότητάς της για τη διενέργεια των μεταθέσεων. Οι Κανονισμοί προβλέπουν για υποβολή ένστασης από εκπαιδευτικό λειτουργό στην Επιτροπή.

30

Η Επιτροπή υπολογίζει τις μονάδες, εξετάζει όλα τα κριτήρια, αποφασίζει τις μεταθέσεις και τις ενστάσεις που προβλέπονται από τους Κανονισμούς.

35

Εισηγήθηκε ότι στον όρο "μόνιμη κατοικία" πρέπει να αποδοθεί η σημασία που συνάδει με τον ορισμό "έδρα", με την υπηρεσία εκπαιδευτικού λειτουργού σε δημόσιο σχολείο και σε περιοχή που λειτουργεί σχολείο της Δημοκρατίας, που είναι το απαραίτητο στοιχείο για τον προσδιορισμό έδρας.

40

Αναφορικά με την προβαλλόμενη αναδρομικότητα είπε ότι οι πρόνοιες του Κανονισμού 3, εξεταζόμενες σε συνάρτηση με τον όρο "υπηρεσία", προβλέπουν τη χρήση γεγονότων και στοιχείων που συνέβησαν στο παρελθόν για λήψη απόφασης τώρα ή στο μέλλον για τον καθορισμό της θέσης συγκεκριμένου εκπαιδευτι-

κού στον κατάλογο των υποκειμένων σε μετάθεση.

Η νομοθετική εξουσία για κάθε θέμα ασκείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Τούτο δεν εμποδίζει τη Βουλή των Αντιπροσώπων από του να εξουσιοδοτεί άλλα όργανα να νομοθετούν αναφορικά με λεπτομερειακές πρόνοιες μέσα στα πλαίσια του Νόμου. Στη σύγχρονη κοινωνία, με τις πολύπλοκες ανάγκες και τα πολλαπλά προβλήματα, όχι μόνο είναι επιτρεπτό, αλλά είναι κοινή τακτική η νομοθετική εξουσία να θεσπίζει νόμο και να αφήνει τις λεπτομέρειες για την εφαρμογή του να συμπληρώνονται από δευτερογενή νομοθεσία. Η νομοθετική εξουσία έχει το δικαίωμα εξουσιοδότησης και η νομοθεσία με εξουσιοδότηση είναι και αυτή έκφραση της βούλησης του λαού μέσω της λαϊκής αντιπροσωπείας [βλ. μεταξύ άλλων *Police v. Theodoros Nicola Hondrou and Another*, 3 R.S.C.C. 82· *Ethnikos v. K.O.A.* (ανωτέρω), στη σελ. 1155· *President of Republic v. House of Representatives* (1986) 3 C.L.R. 1168].

Η κανονιστική πράξη πρέπει να βρίσκει έρεισμα σε εξουσιοδοτικό νόμο και εκδίδεται μόνο μέσα στα πλαίσια της νομοθετικής εξουσιοδότησης (Στασινόπουλος "Δίκαιον των Διοικητικών Πράξεων" (1951) σελ. 99).

Για να αποφασιστεί αν δευτερογενής νομοθεσία είναι εκτός της νομοθετικής εξουσιοδότησης, εξετάζεται ο εξουσιοδοτικός νόμος, η κατάσταση του νόμου το χρόνο της θέσπισής του, οι αλλαγές οι οποίες έγιναν και το περιεχόμενο της κανονιστικής πράξης (*Papaxenophontos and Others v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 1037, σελ. 1047, 1048).

Η απάντηση στο ερώτημα σε κάθε περίπτωση βρίσκεται στην ορθή ερμηνεία του εξουσιοδοτικού νόμου και του προσβαλλόμενου κανονισμού (*Commissioners of Customs and Excise v. Cure and Deeley Ltd.* [1962] 1 Q.B.D. 340).

Είναι αρχή του ερμηνευτικού δικαίου ότι οι Κανονισμοί, όπως και ο Νόμος, για σκοπούς ερμηνείας διαβάζονται στην ολότητά τους.

Οι Κανονισμοί εκδόθηκαν με βάση τα Άρθρα 39 και 76 του Νόμου. Το Άρθρο 39, όπως αντικαταστάθηκε με το Νόμο 65/87, προβλέπει:-

"39.- (1) Οι μεταθέσεις των εκπαιδευτικών λειτουργιών διε-

νεργούνται από την Επιτροπή σύμφωνα με κριτήρια, όρους, προϋποθέσεις και διαδικασία που καθορίζονται.

5 (2) Τα κριτήρια τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με το εδάφιο (1) συνυπολογίζονται μετά την αριθμητική αποτίμησή τους σε μονάδες από την Επιτροπή με υιοθέτηση του κατάλληλου μαθηματικού τύπου και με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή.

10 (3) Μπορεί να καθοριστεί ότι μεταξύ των κριτηρίων θα είναι και η εκτός έδρας υπηρεσία ενός εκπαιδευτικού λειτουργού κατά τα πριν από την έναρξη της ισχύος του Νόμου αυτού έτη.

15 (4) Η βαρύτητα που δίνεται σε κάθε κριτήριο του οποίου γίνεται αριθμητική αποτίμηση σε μονάδες, σύμφωνα με το εδάφιο (2), θα αποφασίζεται από την Επιτροπή."

Η ισχύς του Άρθρου αυτού άρχισε από την 1η Ιανουαρίου, 1985.

20 Το Άρθρο 76 του Νόμου εξουσιοδοτεί την έκδοση Κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο.

25 Η Επιτροπή είναι όργανο το οποίο έχει από το Νόμο όλα τα εχέγγυα της ανεξαρτησίας και αμεροληψίας. Οι αρμοδιότητές της προβλέπονται από το Άρθρο 5 του Νόμου. Οι μεταθέσεις εκπαιδευτικών λειτουργών είναι στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής. Ο νομοθέτης, για τη βεβαιότητα του δικαίου, για να διενεργούνται οι μεταθέσεις σύμφωνα με καθορισμένα κριτήρια, όρους και προϋποθέσεις και με ορισμένη διαδικασία, θέσπισε το Άρθρο 39 και πρόβλεψε ότι τα κριτήρια θα καθορίζονται. Ο καθορισμός γίνεται με Κανονισμούς.

30

35 Σύγκριση του περιεχομένου του Νόμου και του προσβαλλόμενου Κανονισμού, σε συνάρτηση με τις πρόνοιες των άλλων Κανονισμών, της ίδιας κανονιστικής πράξης, οδηγεί στο ασφαλές συμπέρασμα ότι τελική απόφαση και ευθύνη για όλα τα θέματα που σχετίζονται με μετάθεση, συμπεριλαμβανομένου και του καθορισμού έδρας - υπηρεσίας εκτός έδρας - παραμένουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής.

40 Ο προσβαλλόμενος Κανονισμός 3(2) περιοριστικά προνοεί για τον καθορισμό της έδρας των εκπαιδευτικών λειτουργών για την υπηρεσία τους μέχρι την ημέρα έκδοσης των Κανονισμών - 10 Ιουλίου, 1987. Ο καθορισμός γίνεται από την αρμόδια αρχή "μετά από έρευνα του προσωπικού φακέλου και άλλων στοιχεί-

ων που τηρούνται στο Υπουργείο Παιδείας ή στα Γραφεία της Επιτροπής ή/και από υπεύθυνη δήλωση του ιδίου του εκπαιδευτικού λειτουργού."

Η υπηρεσία εκπαιδευτικού εκτός έδρας είναι μεταξύ των νομοθετικά ρητά επιτρεπομένων κριτηρίων (Άρθρο 39(3)). 5

Το Υπουργείο Παιδείας είχε όλα τα στοιχεία της προηγούμενης υπηρεσίας. 10

Ο Κανονισμός δε μεταθέτει την αρμοδιότητα της Επιτροπής στην αρμόδια αρχή. Επιφορτίζει την αρμόδια αρχή με την έρευνα και τον καθορισμό της έδρας για την περίοδο μέχρι την ημέρα έκδοσης των Κανονισμών, αλλά αφήνει παρακάτω την τελική απόφαση για μετάθεση ύστερα από εξέταση όλων των κριτηρίων στην Επιτροπή. 15

Ο πρώτος λόγος δεν ευσταθεί.

Η επιφύλαξη του Κανονισμού 3(2) δε διακρίνει τους εκπαιδευτικούς σε εκτοπισμένους και μη, αλλά χαριστικά, ορθά, έχοντας υπόψη το πλήγμα που οι εκτοπισμένοι εκπαιδευτικοί λειτουργοί έχουν υποστεί από την υποχρεωτική εγκατάλειψη της προηγούμενης έδρας τους στα κατεχόμενα, θεωρεί ότι για περίοδο δύο χρόνων υπηρετούν εκτός έδρας. Η πρόνοια αυτή δεν είναι αντίθετη με το Νόμο, ούτε έξω από τα κριτήρια που μπορούν να καθοριστούν. Ο Κανονισμός αυτός δεν είναι παράλογος. 20
25

Ο όρος "έδρα" έχει την ακόλουθη σημασία, σύμφωνα με το Νόμο 4/85:- 30

"έδρα σημαίνει:

(α) αναφορικός με εκπαιδευτικούς λειτουργούς δημοσίων σχολείων μέσης εκπαίδευσης: 35

(ι) την πόλιν μετά των προαστίων αυτής, ως ταύτα θα καθορίζονται από καιρού εις καιρόν υπό της αρμοδίας αρχής, ένθα ο εκπαιδευτικός λειτουργός έχει την μόνιμον κατοικίαν του· ή 40

(ii) την κοινότητα εις την οποία ο εκπαιδευτικός λειτουργός έχει την μόνιμον κατοικία του και εις την οποίαν λειτουργεί δημόσιον σχολείον μέσης εκπαίδευσης, ή οσάκις εις

αυτήν δεν λειτουργή δημοσίον σχολείον μέσης εκπαιδεύσεως, την πλησιεστέρα προς την μόνιμον κατοικίαν του πόλιν ή κοινότητα εις την οποίαν λειτουργεί δημοσίον σχολείον μέσης εκπαιδεύσεως”

5

Ο δικηγόρος του εφεσίβλητου ισχυρίστηκε ότι μόνιμος κατοικία του αιτητή - εφεσίβλητου είναι η Κερύνεια. Ως εκ τούτου, πρέπει να θεωρείται ότι, από το 1974 μέχρι της μετάθεσής του σε δημόσιο σχολείο στην Κερύνεια, υπηρετεί εκτός έδρας και ως εκ τούτου, δεν υπόκειται σε μετάθεση. Στην πραγματικότητα υπηρετήσε μόνο για ένα χρόνο εκτός έδρας στη Λάπηθο. Αναφέρθηκε σε υποθέσεις που το Ανώτατο Δικαστήριο ερμήνευσε τη “μόνιμη εγκατάσταση Κυπρίων στο εξωτερικό” Οι υποθέσεις εκείνες είναι άσχετες με την παρούσα υπόθεση.

15

Είναι βασική αρχή ερμηνείας ότι ο Νόμος δε σκοπεύει, ούτε αδικία, ούτε παράλογα αποτελέσματα (*Antigoni Georghiadou v. The Attorney-General of The Republic* (1966) 3 C.L.R. 612, 615).

20

Στον Maxwell on Interpretation of Statutes, Δωδέκατη Έκδοση, στη σελ. 201 διαβάζομε:-

25

“Where possible, a construction should be adopted which will facilitate the smooth working of the scheme of legislation established by the Act, which will avoid producing or prolonging artificiality in the law, and which will not produce anomalous results.”

30

Στην υπόθεση *Salomon v. Salomon & Co.* [1897] A.C. 22, ο Lord Watson στη σελ. 38 είπε:-

35

“‘Intention of the Legislature’ is a common but very slippery phrase, which, popularly understood, may signify anything from intention embodied in positive enactment to speculative opinion as to what the Legislature probably would have meant, although there has been an omission to enact it. In a Court of Law or Equity, what the Legislature intended to be done or not to be done can only be legitimately ascertained from that which it has chosen to enact, either in express words or by reasonable and necessary implication.”

40

Όπου το λεκτικό είναι σαφές, το Δικαστήριο ερμηνεύει το νόμο με βάση τη φυσική και συνήθη έννοια των λέξεων.

Όπου υπάρχει ασάφεια, ολόκληρο το σχετικό μέρος του νόμου ή ολόκληρος ο νόμος εξετάζονται. Λαμβάνονται υπόψη η κατάσταση της νομοθεσίας το χρόνο θέσπισης του νόμου και η ανάγκη ή το κακό που σκόπευε να ικανοποιήσει ή θεραπεύσει. Η χρήση λεξικών δεν είναι επιτρεπτή στις περιπτώσεις που το Δικαστήριο ερμηνεύει νομοθετική διάταξη με αναφορά στο κακό ή την ανάγκη που ο νομοθέτης επιδίωξε να ικανοποιήσει ή θεραπεύσει. Παρόλο που οι λέξεις σε ένα νομοθέτημα γενικά ερμηνεύονται με τη συνήθη σημασία τους, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το αντικείμενο και ο σκοπός του νόμου, οπότε και οι λέξεις ερμηνεύονται με βάση τα συμφραζόμενα, παρά με την αυστηρή ετυμολογική ή συνήθη σημασία τους. (Βλ. Halsbury's Laws of England, 4η Έκδοση, Τόμος 44, παράγραφοι 863-873.)

Ο Νόμος προβλέπει για τις μεταθέσεις εκπαιδευτικών λειτουργιών και την έδρα εκπαιδευτικών λειτουργιών. Η έννοια του εκπαιδευτικού λειτουργού είναι αδιαχώριστη από τη λειτουργία σχολείου.

Ο εκπαιδευτικός λειτουργός, η έδρα του εκπαιδευτικού λειτουργού, το δημόσιο σχολείο και η λειτουργία του είναι άρρηκτα συνδεδεμένα. Είναι διαβόητο γεγονός ότι στην κατεχόμενη Κύπρο δε λειτουργούν σχολεία της Ελληνικής κοινότητας μέσης εκπαίδευσης. Ο νομοθέτης στις 28 Ιανουαρίου, 1985, όταν θέσπιζε το Νόμο 4/85, ήταν καλά γνώστης του γεγονότος τούτου.

"Κατοικία" είναι σπίτι, τόπος όπου κατοικεί κανείς ("Το Μεγάλο Λεξικό της Νεοελληνικής Γλώσσας", Α. Γεωργοπαπαδάκου). Είναι τόπος διαμονής, το οικοδόμημα όπου διαμένει κάποιος ("Αντιλεξικόν ή Ονομαστικόν της Νεοελληνικής Γλώσσας", Θεολ. Βοσταντζόγλου). "Μόνιμος" και στα δυο πιο πάνω λεξικά, ορίζεται σαν "αντίθετος του προσωρινού".

Μόνιμος κατοικία στο κείμενο του Νόμου σημαίνει τη συνήθη διαμονή ενός εκπαιδευτικού, σε αντιδιαστολή με προσωρινή ή έκτακτη διαμονή. Η μόνιμος κατοικία, με το νόημα που χρησιμοποιείται στον ορισμό της "έδρας", δεν είναι αναγκαίο να έχει το στοιχείο της επιλογής σε όλο το έδαφος της Δημοκρατίας με ελεύθερη βούληση, ή το χαρακτηριστικό στοιχείο της κατοικίας με την έννοια του "domicile".

Η έδρα έχει ως ουσιαδές συστατικό της τη μόνιμη κατοικία και τη λειτουργία δημόσιου σχολείου. Μόνιμη κατοικία αποτελεί το κέντρο της διαμονής, όχι προσωρινής, της κοινωνικής και

οικονομικής δραστηριότητας φυσικού προσώπου.

5 Ο Νόμος 4/85, οι Κανονισμοί και η Απόφαση του Δικαστηρίου καθόλου δεν επηρεάζουν τη μόνιμη και διαρκή επιθυμία, όχι μόνον των εκτοπισμένων εκπαιδευτικών λειτουργών, αλλά όλου του Κυπριακού λαού για την αποκατάσταση του δικαιώματος ελεύθερης διακίνησης και ελεύθερης εγκατάστασης σε όλο το έδαφος της Δημοκρατίας.

10 Για σκοπούς έδρας και μόνιμης κατοικίας, στο νόημα της ειδικής αυτής νομοθεσίας, η κατεχόμενη Κερύνεια, όπου δεν λειτουργεί δημόσιο σχολείο της Ελληνικής κοινότητας και δεν κατοικεί εκπαιδευτικός λειτουργός; δεν μπορεί να είναι η έδρα του εκπαιδευτικού λειτουργού που υπηρετεί στη Λεμεσό, στη Λάρνακα, στην Πάφο, ή στη Λευκωσία.

20 "Υπηρεσία" σημαίνει υπηρεσία σε δημόσια σχολεία της Δημοκρατίας. Η ερμηνεία την οποία εισηγήθηκε ο εφεσίβλητος οδηγεί σε παράλογα αποτελέσματα.

25 Αναφορικά με τον ισχυρισμό για αναδρομικότητα του Κανονισμού, νόμος θεωρείται ότι είναι αναδρομικός, ο οποίος αφαιρεί ή μειώνει οποιοδήποτε κεκτημένο δικαίωμα που αποκτήθηκε με βάση τους υπάρχοντες νόμους, ή δημιουργεί νέα υποχρέωση, ή επιβάλλει καθήκον, ή συνάπτει νέα ανικανότητα αναφορικά με συναλλαγές ή λόγους του παρελθόντος. Αλλά νόμος δεν ονομάζεται αναδρομικός νόμος καθαυτό γιατί μέρος των προϋποθέσεων για την ενέργειά του προέρχεται χρονικά πριν τη θέσπισή του - (Craies on Statute Law (1971), 7η έκδοση, σελ. 387).

30 Νόμος δεν είναι αναδρομικός, επειδή η εφαρμογή του βασίζεται ή εξαρτάται από γεγονότα του παρελθόντος. Είναι αναδρομικός, εάν επηρεάζει δυσμενώς αποκρυσταλλωμένα κεκτημένα δικαιώματα που δημιουργήθηκαν πριν τη θέσπισή του (35 *Tingiridou v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 1181, 1187 *Μαρούλλα Χρ. Γιάννουλα v. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 241).

40 Οι προσβαλλόμενοι Κανονισμοί δεν ανατρέπουν οποιοδήποτε κεκτημένο δικαίωμα. Η απουσία του εφεσίβλητου, χωρίς απολαβές, στο εξωτερικό, δεν είναι και ούτε μπορούσε να θεωρηθεί "υπηρεσία σε δημόσιο σχολείο της Δημοκρατίας εκτός έδρας". Ο εφεσίβλητος θεωρεί την υπηρεσία του σε ξένα σχολεία στη Σκωτία, κατά τη διάρκεια της απουσίας του χωρίς απολαβές, ως

υπηρεσία σε σχολεία της Δημοκρατίας εκτός έδρας.

Οι Κανονισμοί χρησιμοποιούν γεγονότα του παρελθόντος για λήψη απόφασης στο παρόν, αναφορικά με τον καθορισμό της έδρας εκπαιδευτικού λειτουργού. Δεν προσβάλλουν κεκτημένα δικαιώματα, δεν είναι αντίθετοι με το Νόμο και δεν έχουν τα χαρακτηριστικά της αναδρομικότητας.

5

Ο δικηγόρος του εφεσίβλητου υπόβαλε ότι παραβιάστηκε η αρχή της ισότητας και η αρχή της ίσης μεταχείρισης.

10

Η αρχή της ισότητας είναι καλά εμπεδωμένη στη έννομη τάξη της Δημοκρατίας της Κύπρου. Διακηρύσσεται και διασφαλίζεται από το Άρθρο 28 του Συντάγματος. Το Άρθρο 28 παραβιάζεται όταν υπάρχει διαφορετική μεταχείριση η οποία δε βασιίζεται σε αντικειμενική και εύλογη δικαιολογία. Όπου πρόσωπα και καταστάσεις ουσιαστικά διαφορετικά κρίνονται ομοιόμορφα με το ίδιο μέτρο, υπάρχει δυσμενής διάκριση και άρνηση ισότητας.

15

Το Δικαστήριο αυτό σε σωρεία Αποφάσεων του έχει αναπτύξει την πιο πάνω αρχή. (Βλ. μεταξύ άλλων *The Republic of Cyprus and Another v. Maria Christoudhia and Another* (1988) 3 C.L.R. 2622).

20

Στην παρούσα υπόθεση δεν υπάρχει δυσμενής διάκριση. Χρησιμοποιήθηκαν αντικειμενικά ίσα κριτήρια για τη μετάθεση των εκπαιδευτικών λειτουργών. Δυσμενής διάκριση σε βάρος των μη εκτοπισμένων εκπαιδευτικών λειτουργών θα υπήρχε, εάν οι εκτοπισμένοι εκπαιδευτικοί λειτουργοί ήταν αμετάθετοι και θεωρούνταν για όλα τα χρόνια - από την ημέρα του εκτοπισμού τους μέχρι της λειτουργίας Ελληνικών δημόσιων σχολείων στα κατεχόμενα - ως αμετάθετοι, επειδή η υπηρεσία τους στα σχολεία της περιοχής της Δημοκρατίας που ελέγχει το Κράτος θα θεωρείτο υπηρεσία εκτός έδρας.

25

30

Η παράλειψη να γίνει η δέουσα έρευνα, η οποία προξενεί έλλειψη γνώσης των ουσιωδών γεγονότων (βλ. μεταξύ άλλων *Photos Photiades and Co. v. The Republic of Cyprus through The Minister of Finance* 1964 C.L.R. 102· *Haridimos Roditis v. K. Karageorghis and 2 Others* (1965) 3 C.L.R. 230· *Nicos A. Nicolaidis v. The Greek Registrar of the Co-Operative Societies and/or The Commissioner and Greek Registrar of Co-Operative Societies* (1965) 3 C.L.R. 585· *Christos Christides v. The Republic of Cyprus, through The Director*

35

40

5 *of Inland Revenue Department of The Ministry of Finance*
 (1966) 3 C.L.R. 732· *Georghios HadjiLouca v. The Republic of*
Cyprus, through The Chairman of The Council of
Reinstatement of Dismissed Civil Servants (1966) 3 C.L.R.
 854· *Iordanis G. Iordanou v. Republic (Public Service*
Commission) (1967) 3 C.L.R. 245· *Republic (Public Service*
 10 *Commission) v. Kika Gava* (1968) 3 C.L.R. 322· Μ. Στασινο-
 πούλου "Δίκαιον των Διοικητικών Πράξεων" (1951) σελ. 305) -
 έχει ως αποτέλεσμα, λόγω της παράβασης των αρχών του Διοι-
 κητικού Δικαίου, την ακύρωση της σχετικής διοικητικής πράξης.
 Πλάνη περί τα πράγματα συνίσταται, είτε με τη λήψη υπόψη μη
 υφιστάμενου γεγονότος, είτε με τη μη λήψη υπόψη υπάρχοντος
 γεγονότος - (Οικονόμου "Ο Δικαστικός Έλεγχος της Διακριτι-
 κής Εξουσίας" (1965), σελ. 243).

15 Στην παρούσα υπόθεση οι εφεσεύοντες είχαν ενώπιόν τους
 τους διοικητικούς φακέλους. Έκαμαν τη δέουσα έρευνα και
 εκτίμηση των πραγματικών γεγονότων και ως αποτέλεσμα κα-
 20 θορίστηκε η Λεμεσός ως έδρα του αιτητή - εφεσίβλητου.

20 Η επάρκεια της έρευνας κρίνεται ανάλογα με τα περιστατικά
 της κάθε υπόθεσης.

25 Ο αιτητής - εφεσίβλητος ζήτησε το 1980 την τοποθέτησή του
 στην πόλη της Λεμεσού. Σε επανειλημμένες υπεύθυνες δηλώσεις
 του κατάγραψε ως διεύθυνση και/ή μόνιμο κατοικία τη Λεμεσό.
 Στις 16 Μαρτίου, 1985, έκαμε ενυπόγραφη υπεύθυνη δήλωση, με
 επίγνωση των συνεπειών για οποιαδήποτε παράλειψη ή ανακρι-
 30 βή πληροφορία, ότι τα στοιχεία είναι ακριβή, στην οποία ανά-
 φερε ότι η μόνιμη κατοικία (έδρα) του ήταν η Λεμεσός - (βλ. Τεκ-
 μήριο 8).

35 Στην αλληλογραφία του με το Υπουργείο Παιδείας γράφει
 από τη Λεμεσό και δίδει διεύθυνση Λεμεσό.

Στην αίτηση για δελτίο προσφυγικής ταυτότητας, ημερομηνίας
 17 Απριλίου, 1985 (Τεκμήριο 16), δίδει υπεύθυνα διεύθυνσή του τη
 Λεμεσό.

40 Την 1η Σεπτεμβρίου, 1984, ιδρύθηκε για πρώτη φορά γυμνάσιο
 στην κοινότητα Επισκοπής Λεμεσού. Η Επισκοπή βρίσκεται με-
 ταξύ της πρώην μικρής Τουρκοκυπριακής κοινότητας Πλατανί-
 σκια και της πόλης της Λεμεσού. Ο αιτητής - εφεσίβλητος ζητά με-
 τά την ίδρυση του γυμνασίου της Επισκοπής μετακίνηση από ένα

δημόσιο σχολείο της πόλης της Λεμεσού σε άλλο σχολείο της πόλης της Λεμεσού και γράφει από τη Λεμεσό.

Καμιά επιστολή του πριν από τη μετάθεσή του δε γράφεται ή προέρχεται από οποιοδήποτε μέρος της Κύπρου εκτός από τη Λεμεσό. Είναι πατέρας τεσσάρων παιδιών που φοιτούν στα σχολεία της Λεμεσού. Η σύζυγός του είναι καθηγήτρια και υπηρετεί σε δημόσιο σχολείο στη Λεμεσό. Δίδει για πρώτη φορά διεύθυνση Πλατανίσκια στο έντυπο που συμπλήρωσε για μετάθεση εκπαιδευτικών λειτουργιών για τη σχολική χρονιά 1987-88 (Τεκμήριο 12). Έδρα του όμως στο έντυπο αυτό δεν αναγράφεται η Επισκοπή, αλλά η Κερύνεια. Αναφέρει ως κατοικία του την Πλατανίσκια μετά τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης στην ένστασή του ημερομηνίας 15 Αυγούστου, 1987 και σε επιστολή του στον υπεύθυνο Υπηρεσίας Προσωπικού, Υπουργείο Παιδείας, ημερομηνίας 2 Σεπτεμβρίου, 1987. Στην επιστολή αυτή επισύναψε λογαριασμό ηλεκτρικού ρεύματος για ένα δίμηνο μόνο - το 1985 - για την Πλατανίσκια και απόδειξη πληρωμής φόρου υγείας £2.- στις 2 Σεπτεμβρίου, 1987.

Στην ένστασή του για την αποτίμηση των μονάδων ανέφερε αόριστα ότι λανθασμένα υπολογίστηκαν οι μονάδες σχετικά με τις μεταθέσεις.

Η εκτίμηση των γεγονότων ανήκει στη διοίκηση και το Δικαστήριο τότε μόνο επεμβαίνει αν υπάρχει πλάνη περί τα πράγματα ή το νόμο, ή η Διοίκηση υπερβαίνει τα όρια της διακριτικής της εξουσίας, με το νόημα ότι η διαπίστωση των γεγονότων δεν είναι εύλογα επιτρεπτή με βάση τα ενώπιόν της στοιχεία. (Βλ. **Republic (Public Service Commission) v. Lefkos Georghiades** (1972) 3 C.L.R. 594, σελ. 692· **Christoforos Constantinides v. The Republic of Cyprus, through The Minister of Finance and/or The Director of Customs & Excise** (1988) 3 C.L.R. 2375· **Petros Matsas v. The Republic of Cyprus, through the Public Service Commission** (1988) 3 C.L.R. 1448, **Efpraxia Marangou v. The Republic of Cyprus, through the Minister of Finance and Another** (1989) 3(A) C.L.R. 21· **Αγνή Αλέξη Θουκυδίδη v. Κυπριακής Δημοκρατίας** (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1150.)

Η νομιμότητα και το εύλογο διοικητικής απόφασης κρίνεται με βάση τα στοιχεία ενώπιον της Διοίκησης στο χρόνο που λαμβάνεται η προσβαλλόμενη απόφαση. (Βλ. **Christophides v. Republic** (1984) 3 C.L.R. 1454, στις σελ. 1459-1460· **Xiros v. Republic** (1985) 3 C.L.R. 971· **Athinoulla Ieronymides v. The**

Republic of Cyprus (1988) 3 C.L.R. 2657· *Andreas Charalambous v. The Republic of Cyprus* (1989) 3(A) C.L.R. 659· *Angele Mazmanian v. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1989) 3(E) Α.Α.Δ. 3361.)

5

Η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε ύστερα από δέουσα έρευνα, χωρίς πλάνη περί τα πράγματα και ήταν εύλογα επιτρεπτή.

10

Ο εφεσίβλητος - αιτητής δεν έχει ικανοποιήσει το Δικαστήριο ότι οποιοσδήποτε από τους λόγους ακυρότητας που πρόβαλε ευσταθεί.

Για τους πιο πάνω λόγους η έφεση επιτυγχάνει.

15

Η προσφυγή απορρίπτεται.

Η προσβαλλόμενη διοικητική πράξη επικυρώνεται.

Η έφεση επιτυγχάνει.